

Ниш, 13.02.25.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД
ЗА УРЕАНИЗАМ НИШ

Примљено: 20.02.2025		
Сектор	Број	Прилог
	120/5	

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИМОВИНУ,
ПРИВРЕДУ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 501-15/2025-04
Датум: 06.02.2025. године

913

Република Србија
ГРАД НИШ
Градска управа за планирање
и изградњу

ПРИМЉЕНО:		
Област	12 FEB 2025	Врлоност
66	353-67/	

2025

ГРАД НИШ, ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИМОВИНУ, ПРИВРЕДУ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, на основу члана 34. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 72/09, 43/11-Уставни суд, 14/16, 76/2018 и 95/2018-др. закон и 94/2024-др. закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 2/23), а у складу са чланом 45а. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - други закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), решавајући по захтеву Градске управе за планирање и изградњу, ул. Генерала Транијеа бр. 10, бр. 353-67/2025-06, од 17.01.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ О УТВРЂИВАЊУ МЕРА И УСЛОВА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Градској управи за планирање и изградњу, ул. Генерала Транијеа бр. 10, по захтеву бр. 353-67/2025-06, од 17.01.2025. године, на основу увида у доступну документацију, утврђују се мере и услови заштите животне средине Генералног урбанистичког плана Ниша 2025-2040, које се односе на:

1. Заштиту земљишта кроз:

- санацију и рекултивацију деградираних површина (сметлишта, запуштених простора, простора на којима је нелегално одлаган грађевински отпад и сл.),
- преиспитивање постојећег концепта управљања комуналним и осталим отпадом и усаглашавање истог са важећом законском регулативом из области управљања отпадом,
- спречавање нелегалне градње у будућности,
- изналажење могућности проширења програма мониторинга и успостављање нових мерних места ради добијања свеобухватне/тачне слике о квалитету земљишта у обухвату Плана,

- спречавање пренамене квалитетног пољопривредног земљишта;
- утврђивање посебних мера заштите животне средине и санитарних услова у зони гробља, у складу са прописима који уређују ову област;

2. Заштиту и побољшање квалитета ваздуха кроз:

- применом зелене инфраструктуре, кровног озелењавања, ограничавања кретања индивидуалним моторним возилима у централној урбаној зони, балансирања капацитета животне средине и оптерећења изазваних активностима у привреди, пољопривреди, туризму, енергетици,
- унапређење зеленила и зелених површина у обухвату Плана,
- обезбеђивање заштите насеља (стамбених зона) од емисије загађујућих материја заштитним зеленим појасима формираним од више аутохтоних биљних врста,
- подизање дрвореда дуж саобраћајница, а нарочито у стамбеним зонама,
- за све објекте из којих се емитују загађујуће материје, планирање одговарајућих техничких и технолошких решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздух задовољава прописане граничне вредности дефинисане законском регулативом,
- изналажење могућности проширења програма мониторинга и по потреби успостављање нових мерних станица и места ради добијања свеобухватне/тачне слике о квалитету ваздуха у обухвату плана;

3. Очување и побољшање квалитета воде кроз:

- поштовање прописаног режима заштите подземних и површинских вода и предвиђање свих неопходних мера заштите вода и земљишта од загађивања у редовним и акцидентним ситуацијама,
- успостављање мониторинга вода које се испуштају у реципијент и у свему поступање у складу са Законом о водама,
- инфраструктурно опремање кроз изградњу канализационих система за прикупљање и одвођење отпадних вода у складу са условима надлежног органа за послове водопривреде,
- обезбеђивање потребних мишљења, услова или дозвола, током реализације плана, од стране надлежних органа за послове водопривреде, посебно у приобалном појасу, у складу са надлежностима,
- планирање система интерне сепаратне канализације (за атмосферске и фекалне отпадне воде),
- изградњу објеката/постројења за пречишћавање отпадних вода, за све објекте из којих се испуштају загађене отпадне воде, пре испуштања у канализацију употребљених вода или други реципијент, у циљу заштите околног земљишта, подземних и површинских вода, у складу са законском регулативом,
- изградњу свих саобраћајних и манипулативних површина од водонепропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима се спречава одливање воде на околно земљиште приликом њиховог одржавања или падавина,
- обезбеђивање контролисаног прихвата зауљених атмосферских вода са платоа, саобраћајница и паркинг простора и обезбеђење њиховог третмана у сепаратору уља и масти пре упуштања у градску канализацију за употребљене воде или други реципијент у складу са законском регулативом,
- евидентирање свих субјеката који своје отпадне воде испуштају у површинске воде,

- евидентирање и уклањање свих нелегалних и несанитарних депонија у обухвату Плана,
 - обезбеђивање одговарајуће заштите земљишта и подземних вода постављањем непропусне танкване за прихват опасних материја из трансформатора трафостанице, запремине довољне да прихвати укупну количину трансформаторског уља садржаног у трансформатору;
4. Смањење комуналне буке кроз:
- усклађивање планирања са важећим законом којим се уређује област заштите од буке у животној средини, као и подзаконским актима донетим на основу овог закона,
 - израда и поступање у складу са акционим плановима за смањење буке на нивоу урбаних насеља у складу са ажурираним стратешким картама буке,
 - поштовати прописе којима је уређено акустичко зонирање на подручју града и одређене мере забране и ограничења у складу са регулативом која уређује заштиту од буке у животној средини,
 - у подручјима са изграђеним стамбеним, пословним и/или привредним објектима на којима се очекује повећан ниво буке, изнад прописаних граничних вредности, обезбедити пројектовање и извођење техничких мера заштите у облику звучних баријера, у складу са архитектонско-грађевинским карактеристикама објекта, којима се обезбеђује да бука која се емитује из техничких и других делова објекта при прописаним условима коришћења и одржавања не прекорачује прописане граничне вредности, према угроженим зонама и појединачним локацијама,
 - дефинисање препорука и правила градње у погледу избора материјала, система и конструкција са звучном заштитом, чиме се омогућава да ниво буке не прелази дозвољене граничне вредности, при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме;
5. Подстицање енергетске ефикасности кроз:
- поштовање регулативе која уређује област енергетске ефикасности,
 - примену модела континуираног и системског управљања енергијом, стратешког планирања енергетике и одрживог управљања енергетским ресурсима на локалном нивоу, подстицање одрживог и енергетски ефикасног планирања и изградње у пословном, јавном и стамбеном сектору, а што доприноси смањењу потрошње енергената и ресурса, односно смањењу емисије штетних гасова у атмосферу,
 - успостављање енергетске ефикасности у објектима,
 - обезбеђивање ефикасног коришћења енергије, узимајући у обзир микроклиматске услове локације, намену, положај и оријентацију објекта, као и могућност коришћења обновљивих извора енергије,
 - поштовање прописа и начела превенције и предострожности приликом избора врсте и квалитета енергената;
6. Заштиту од нејонизујућих зрачења у нискофреквентном подручју кроз:
- одређивање могућих садржаја, намене објеката и њиховог положаја на парцели у зони заштите далековода, односно у заштитном појасу електроенергетског вода узимајући у обзир негативни утицај електромагнетног поља далековода на здравље људи и околину, односно дефинисане заштитне зоне,
 - планирање, пројектовање и изградња нових трафостаница у складу са важећим нормама и стандардима прописаним за ту врсту објеката, уз предузимање

- одговарајућих техничких и оперативних мера чиме се обезбеђује да нивои излагања становништва нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, у складу са законским и подзаконским актима којима се уређују граничне вредности излагања нејонизујућим зрачењима,
- не планирати уградњу трансформатора који садржи полихлороване бифениле (PCB);
7. Заштиту од нејонизујућих зрачења кроз смањење штетног утицаја нејонизујућих зрачења на животну средину и здравље људи, препоручује се кроз мере и услове заштите животне средине којих треба да се придржавају оператери мобилне телефоније, ради ефикаснијег планирања и изградње мобилне телекомуникационе мреже (нових извора нејонизујућих зрачења у високофреквентном подручју – радио базних станица):
- обавезно спровођење поступка процене утицаја пројекта на животну средину за сваку базну станицу,
 - планирање локација за постављање базних станица, које ће у складу са техничким решењем за сваку базну станицу, омогућити изложеност мањег броја грађана, нижим нивоима електромагнетног зрачења,
 - поштовати правила грађења мобилне телекомуникационе мреже:
 - избегавати постављања уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима: здравствених установа, дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта,
 - минимална удаљеност базних станица мобилне телефоније од објеката здравствених установа, дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта, односно ивице парцеле ових објеката не треба бити мања од 100m,
 - постављање антенских система базних станица мобилне телефоније, у зонама повећане осетљивости, на стамбеним и другим објектима и на антенским стубовима само под условом да:
 - висинска разлика између базе антене и тла износи најмање 20m,
 - удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу, у зони главног снопа зрачења антене, износи најмање 30m,
 - удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу може бити мања од 30 m, у случају када је висинска разлика између базе антене и кровне површине објекта у окружењу најмање 10m,
 - антенски систем базне станице мобилне телефоније, који се поставља на кровној површини стамбеног објекта не сме бити видљив из стамбеног простора или терасе стамбеног објекта на који се поставља, односно стамбеног простора или терасе суседног стамбеног објекта у низу, изузев у случају сагласности власника наведених станова,
 - при избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:
 - могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператера, грађевинама попут димњака топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и сл.,
 - неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и сл.,

- избор дизајна и боје антенских система у односу на објекат или окружење на ком се врши његова инсталација, те потребу/неопходност маскирања базне станице,
 - антенси системи не могу бити постављани на кровним терасама ако на тим етажама постоје просторије у којима људи живе или бораве дуже од 2 сата;
8. Очување и успостављање одрживог система зелених површина у обухвату Плана кроз:
- рекултивацију, озелењавање и уређење деградираних површина и простора на којима је нелегално одлаган отпад,
 - подизање зелених заштитних појасева у контакту стамбених и радних зона, односно у контакту пословних комплекса и стамбених зона,
 - поштовање Закона о планирању и изградњи и друге регулативе која уређује правила градње,
 - регулисање формирања зелених површина и уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења;
 - подизање, одржавање и обнова уништених јавних зелених површина, као и вођење података о зеленим површинама у складу са важећом посебном градском одлуком о уређењу јавних зелених површина;
 - регулисање формирања зелених површина и уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са Законом о железници или другим важећим законом који регулише правила уређења простора у близини железничке пруге, као и у складу са предложеним минималним процентима зелених површина у зонама планираних намена,
 - подизање дрвореда дуж постојећих и планираних саобраћајница, а нарочито у стамбеним зонама,
 - озелењавања паркинг површина, нарочито у пословним, складишним и стамбеним зонама,
 - уређење простора, коришћење природних ресурса и добара обављати у складу са просторним и урбанистичким плановима и другим плановима;
9. Грађевинске радове, који обухватају инфраструктурно уређење и изградњу планираних садржаја кроз:
- планирање и спровођење активности на начин који представља најмањи ризик за људско здравље и животну средину, приликом извођења радова изградње, опремања, као и реализације пројеката у обухвату плана, применити најбоље расположиве и доступне технологије, технике и опрему,
 - планирање и спровођење активности у складу са смерницама и критеријумима за претходну анализу утицаја високих објеката на животну средину, за зоне мешовите намене,
 - примена контролних параметара у урбанистичкој пракси (однос намена објеката, удео зелених површина, анализа осунчаности и проветрености...),
 - забрана бесправне градње и контролисана парцијална градња у сврху постизања баланса елемената који морају бити присутни у концепцији архитектонско-урбанистичких решења – зеленила и отворених/слободних јавних простора,
 - предузимање мера које обезбеђују заштиту и рационално коришћење земљишта, површинских и подземних вода, управљање насталим отпадом у складу са

- законском регулативом и санацију земљишта у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације,
- дефинисање локација паркинга, путева за тешку механизацију, позајмишта и складишта грађевинског и материјала из ископа,
 - вршење редовног квашења запрашених површина приликом ископа и спречавање расипања грађевинског материјала током транспорта,
 - дефинисање обавезе извођача радова да отпадни материјал који настане у процесу изградње и рушења прописно сакупи, разврста и одложи на за то предвиђену и одобрену локацију и да отпадне материје које имају својство секундарних сировина, прописно складишти, до предаје лицу које има дозволу за управљање том врстом отпада, а све у складу са важећим актом којим се уређује управљање отпадом од грађења и рушења,
 - поступање са опасним отпадом који настане у случају акцидентног цурења уља из камиона или механизације у складу са законом и подзаконским актима који уређују област управљања опасним отпадом, прописно складиштење и обележавање до предаје овлашћеном оператеру, који има дозволу за поступање са том врстом отпада,
 - дефинисање обавезе извођача радова да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе, ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете,
 - дефинисање обавезе извођача радова да одмах обавести надлежну организацију за заштиту природе, уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа или минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика,
 - обезбеђење заштите природних станишта ретких животињских врста, код утврђивања положаја траса и објеката планираних инфраструктурних система,
 - успостављање мониторинга животне средине у току експлоатације након завршетка изградње сваког планираног инфраструктурног система на предметном подручју;
10. Дефинисање обавезе инвеститора да се, при изградњи, односно реконструкцији или уклањању објеката, наведених у Листи I и Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, обрати надлежном органу за заштиту животне средине, ради спровођења процедуре процене утицаја на животну средину, у складу са одредбама важећег Закона о процени утицаја на животну средину.
- Проценом утицаја биће извршена анализа могућих значајних утицаја сваког појединачног пројекта на животну средину, која обухвата квалитативни и квантитативни приказ могућих промена у животној средини за време извођења пројекта, редовног рада и за случај удеса, као и процену да ли су промене привременог или трајног карактера, биће дефинисане мере за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину, мере које ће се предузети за уређење простора, техничко-технолошке, санитарно-хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске и друге мере;
11. Поштовање општих услова и мера заштите животне средине, природе, културних добара, техничко-технолошких мера и прописа утврђених позитивном законском

регулативом, као и прибављених услова и мишљења надлежних стручних органа и организација у складу са Законом о заштити животне средине;

12. Имајући у виду да овај орган није остварио увид у услове и мишљења надлежних стручних организација у складу са чланом 34. Закона о заштити животне средине, у зависности од специфичности садржаја у обухвату плана, потребно је прибавити услове и мишљења надлежних стручних органа и организација;
13. Усклађивање Генералног урбанистичког плана Ниша 2025-2040, у погледу планираних намена простора и њихових утицаја на животну средину са плановима наведеним у Одлуци, као плански основ.

Образложење

Градској управи за имовину, привреду и заштиту животне средине 24.01.2025. године достављен је захтев Градске управе за планирање и изградњу, ул. Генерала Транијеа бр.10, бр. 353-67/2025-06, од 17.01.2025. године, за издавање услова и података који су од значаја за израду Генералног урбанистичког плана Ниша 2025-2040. Уз захтев је достављена Одлука о изради Генералног урбанистичког плана Ниша, број 06-155/2024-5-02 од 14.02.2024. године и Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Генералног урбанистичког плана Ниша на животну средину број 353-690/2022-06 од 22.06.2022. године, обе објављене у Службеном листу Града Ниша број 13, од 14. фебруара 2024. године.

Генералним урбанистичким планом Ниша разрађује се подручје на територији пет градских општина: Медијана, Палилула, Пантелеј, Црвени Крст и Нишка Бања, укупне површине око 11930 ha.

Увидом у достављену Одлуку о изради предметног Плана утврђено је да плански основ за израду Плана представљају:

- Закон о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 88/10);
- Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа („Службени гласник РС“, број 1/13);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Бугарске („Службени гласник РС“, бр. 86/09 и 96/17, 101/21);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш („Службени гласник РС“, број 69/03 и 121/14);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш-граница Републике Северне Македоније („Службени гласник РС“, бр. 77/02, 127/14, 102/17 и 100/21);
- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) („Службени гласник РС“ бр. 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора магистралног гасовода Ниш-Димитровград са елементима детаљне регулације („Службени гласник РС“, бр. 102/16);
- Просторни план административног подручја града Ниша 2021 („Службени лист Града Ниша“, бр. 45/11),

- Стратегија одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 47/19);
- План развоја Града Ниша за период 2021-2027.године („Службени лист града Ниша“ бр. 36/21).

Полазне основе Плана базираће се на упоредној анализи постојећег стања коришћења простора и решења из важећег Генералног урбанистичког плана Ниша 2010-2025 („Службени лист Града Ниша“, бр. 43/11, 136/16, 26/18 и 129/2021).

Општи циљеви израде Плана су:

- Одговорно управљање развојем, уређењем и заштитом простора у складу са утврђеним могућностима и ограничењима природних и створених просторних вредности, и дугорочним потребама урбаног развоја, и стварање просторних услова за побољшање квалитета живота у граду,
- Препознавање и утврђивање карактера и идентитета појединих делова града, кроз адекватно зонирање у складу са природним, друштвеним, економским и другим специфичностима, и кроз утврђивање основних урбанистичких услова и мера уређења и изградње простора,
- Утврђивање просторних односа различитих компатибилних намена, у првом реду становања, пословања, спортско-рекреативних садржаја и др. јавних и осталих намена, које ће бити утврђене плановима генералне регулације,
- Обезбеђивање одрживог саобраћајног и инфраструктурног решења, у циљу побољшања приступачности и доступности планираних садржаја, одрживе урбане мобилности и комуналног опремања,
- Усклађивање урбаног развоја са циљевима ниско-угљеничног, климатски неутралног развоја нултог степена загађења животне средине, уз очување и обнову препознатих урбаних екосистема.

Посебни циљеви

Потребно је усмерити развој на унапређење квалитета живота у граду, односно:

- унапређење услова живота у већ постојећим насељима,
- зауставити даљи спонтани раст града, односно контролисање нове градње, да би се зауставило интензивно ширење изграђеног подручја,
- боље повезивање периферних делова града кроз унапређење: инфраструктуре, услуга, квалитета јавних простора и саобраћајне повезаности ових делова града;
- урбанистичке параметре прилагодити демографским кретањима и броју становника;
- фокусирање на развој зелене урбане инфраструктуре као концепта планирања и управљања за интеграцију и промоцију биодиверзитета и унапређење екосистема, уз прилагођавање локалном контексту.

Заштита животне средине подразумева поштовање општих превентивних мера заштите животне средине и природе као и свих техничко-технолошких мера и прописа утврђених важећом законском регулативом и условима надлежних органа и организација.

Приликом израде Плана треба тежити очувању вредности природних ресурса и добара, односно рационалном коришћењу природних ресурса у складу са циљевима одрживог развоја.

Имајући у виду наведено, Градска управа за имовину и одрживи развој, у поступку утврђивања мера и услова заштите животне средине за Генерални урбанистички план

Ниша 2025-2040, применом одредаба члана 34. Закона о заштити животне средине и члана 136. Закона о општем управном поступку, а у складу са чланом 45а. Закона о планирању и изградњи одлучила је као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Против овог решења допуштена је жалба у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се изјављује Министарству заштите животне средине Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Решено у Градској управи за имовину, привреду и заштиту животне средине, под бр. 501-15/2025-04, од 06.02.2025. године.

Обрадио:

Марија Ранчић

Марија Ранчић

Контролисао:

Ивана Милошевић

Ивана Милошевић

Одобрио:

Јована Савић

Јована Савић

В.Д. НАЧЕЛНИЦЕ

Анђелија Стаменковић
Анђелија Стаменковић